

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. vasario 1 d.
(OR. en)

5814/19

ECOFIN 70
UEM 22
SOC 49
EMPL 38
COMPET 77
ENV 84
EDUC 34
RECH 57
ENER 40
JAI 66

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui (COREPER II) / Tarybai
Dalykas:	2018 m. fiskalinio tvarumo ataskaita – ECOFIN tarybos išvadų projektas

Delegacijoms pridedamas Tarybos išvadų dėl 2018 m. fiskalinio tvarumo ataskaitos projektas, kurį 2019 m. vasario 1 d. parengė Ekonomikos ir finansų komitetas.

2018 M. FISKALINIO TVARUMO ATASKAITA

– ECOFIN tarybos išvadų projektas –

Taryba (ECOFIN):

1. **PALANKIAI VERTINA** Komisijos 2018 m. fiskalinio tvarumo ataskaitą, kurioje atnaujinamas ir sustiprinamas daugialypis metodas, skirtas fiskaliniam tvarumui Europos Sąjungoje vertinti, ir kuri yra parengta pagal 2018 m. visuomenės senėjimo ataskaitą. **DAR KARTĄ PATVIRTINA** įvairias Komisijos fiskalinio tvarumo analizės funkcijas, be kita ko, galimos fiskalinės rizikos susidarymo ES šalyse nustatymo ir jos, kaip politikos reikalavimų ir rekomendacijų rengimo pagrindo, naudojimo Stabilumo ir augimo pakto bei Europos semestro kontekste;
2. **PABRĖŽIA**, kad trumpuoju laikotarpiu vis dar išlieka pažeidžiamumas, o vienai šaliai nustatyta fiskalinė rizika. Tačiau didelis arba didėjantis skolos lygis kai kuriose valstybėse narėse tebėra svarbus trumpalaikio pažeidžiamumo šaltinis, dėl kurio net ir trumpuoju laikotarpiu gali atsirasti fiskalinė rizika, jei pasikeistų supratimas finansų rinkose;
3. **PABRĖŽIA**, kad vidutinės trukmės laikotarpiu 7 ES šalys patiria didelę riziką, o 4 kitos šalys patiria vidutinę riziką, daugiausia dėl didelio valdžios sektoriaus skolos lygio, kuris kai kuriais atvejais padidėja dėl silpnos fiskalinės būklės, jautrumo nepalankiems sukrėtimams ir prognozuojamų su visuomenės senėjimu susijusių viešųjų išlaidų;
4. **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad, siekiant patobulinti išvadas dėl fiskalinio tvarumo ilguoju laikotarpiu naudojami tiek skolos tvarumo analizė, tiek fiskalinio atotrūkio (S2) rodiklis. **PAŽYMI**, jog paaiškėjo, kad 6 ES šalys patiria didelę tvarumo riziką ilguoju laikotarpiu, o 14 šalių – vidutinę riziką, daugiausia dėl prognozuojamo su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų didėjimo, o kai kuriais atvejais dėl pažeidžiamumo, susijusio su dideliu valdžios sektoriaus skolos lygiu. **PRIPAŽIŪSTA** didelius iššūkius, kylančius viešųjų finansų tvarumui ilguoju laikotarpiu dėl demografinių pokyčių;

5. PRIPAŽĮSTA, kad didelis valdžios sektoriaus skolos lygis gali trukdyti ekonomikos augimui, sumažinti viešųjų finansų galimybes užtikrinti anticiklinį stabilizavimą ekonominio nuosmukio atvejais ir reiškia neigiamą šalutinį poveikį finansavimo sąlygoms ir finansiniam stabilumui visose valstybėse narėse, visų pirma tose, kurios turi įsivedusios eurą kaip bendrą valiutą;
6. PABRĖŽIA, kad tinkamas politikos priemonių, kuriomis siekiama įveikti fiskalinio tvarumo iššūkį, derinys turėtų būti daugiausia skirtas makrofinansiniam stabilumui ir patikimiems viešiesiems finansams užtikrinti, be kita ko, reformuojant pensijų, sveikatos priežiūros bei ilgalaikės priežiūros sistemas, taip pat kapitalo kaupimui ir reformoms, kuriomis didinamas produktyvumas, ekonomikos augimas ir užimtumas, priklausomai nuo pagrindinių priežasčių, lemiančių konkrečius iššūkius, su kuriais susiduria kiekviena valstybė narė. AKCENTUOJA, kad palankios makroekonominės sąlygos, įskaitant mažas palūkanų normas, turėtų būti panaudotos fiskaliniams rezervams atkurti, ypač tose valstybėse narėse, kuriose valdžios sektoriaus skola yra didelė. PABRĖŽIA, makroekonominė politika ir struktūrinės reformos taip pat turėtų padėti sukurti ekonominę aplinką, kuri skatintų fiskalinį konsolidavimą tose šalyse, kuriose reikia sumažinti valdžios sektoriaus skolą;
7. PABRĖŽIA, kad net tais atvejais, kai Komisijos analizė rodo, kad fiskalinio tvarumo rizika yra maža vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, valstybės narės turi užtikrinti tvarią fiskalinę būklę, kuriai esant galima įveikti galimus sukrėtimus ekonomikos ciklo metu. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad siekiant užtikrinti tvarų skolos lygį reikia laikytis ES fiskalinių taisyklių;

8. PABRĖŽIA, kad atsižvelgiant į demografinius iššūkius visapusiškų reformų teigiamas poveikis ilgalaikiam fiskaliniam tvarumui yra didelis, kaip matyti iš 2018 m. visuomenės senėjimo ataskaitos; DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad reikia tęsti reikiamus politikos veiksmus visose su senėjimu susijusiose srityse, atsižvelgiant į konkrečią kiekvienos valstybės padėtį ir pensijų adekvatumo iššūkius, kartu vengiant priemonių, kuriomis būtų panaikintos tvarumą skatinančios reformos, kurių jau imtasi. PABRĖŽIA, kad tai apima spartų ir visapusišką konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, parengtų Europos semestro kontekste, įgyvendinimą ir kad valstybėms narėms vis dar reikia imtis tolesnių veiksmų, nors ir nevienodo lygio, siekiant padidinti faktinį pensinį amžių, be kita ko, skatinant ilgiau ir intensyviau dalyvauti darbo rinkoje ir vengti ankstyvo pasitraukimo iš jos, ir susiejant pensinį amžių, reikiamą įmokų mokėjimo laikotarpį arba pensijos išmokas su tikėtina gyvenimo trukme. Be to, primindama savo 2016 m. lapkričio 8 d. išvadą¹, Taryba MANO, kad yra itin svarbu pasiekti dvejopą tikslą – užtikrinti fiskalinį tvarumą ir tinkamos kokybės sveikatos priežiūros paslaugų visuotinį prieinamumą didinant sveikatos ir ilgalaikės priežiūros sistemų veiksmingumą ir efektyvumą;
9. RAGINA valstybes nares, ypač tas, kuriose nustatyta didelė tvarumo rizika vidutinės trukmės laikotarpiu, rengiant būsimas stabilumo ir konvergencijos programas daugiausia dėmesio skirti į tvarumą ir augimą orientuotoms fiskalinės ir struktūrinės politikos strategijoms; taip pat PRAŠO valstybių narių ir Komisijos atsižvelgti į šias su tvarumu susijusias išvadas atliekant analizes, nustatant politikos reikalavimus ir rengiant rekomendacijas Europos semestro bei Stabilumo ir augimo pakto kontekste. Taryba ir Komisija toliau reguliariai stebės šias viešųjų finansų tvarumo strategijas ir pokyčius, kartu atsižvelgdamos į nacionalinę kompetenciją, be kita ko, į savo vertinimą įtraukdamos naujus makroekonominių sąlygų, fiskalinės politikos ir struktūrinių reformų pokyčius, visų pirma pensijų, sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros sistemų srityse;

¹ 2016 m. lapkričio 8 d. Tarybos išvados dėl Ekonominės politikos komiteto ir Komisijos bendros ataskaitos dėl sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros ES.

10. PRAŠO Komisijos ne vėliau kaip 2022 m. pradžioje atlikti jos reguliariai atliekamą išsamų bendrą viešųjų finansų tvarumo įvertinimą, be kita ko, dar labiau tobulinant viešųjų finansų tvarumo vertinimo metodiką ir pasinaudojant atnaujintomis su senėjimu susijusių išlaidų prognozėmis, kurios bus pateiktos 2021 m. visuomenės senėjimo ataskaitoje, kartu tuo metu reguliariai atnaujinant Komisijos rengiamą tvarumo vertinimą (pasitelkiant „Debt Sustainability Monitor“). Ekonominės politikos komitetas, remdamasis išsamiu bendru įvertinimu, turėtų pateikti Tarybai ataskaitą.
-